

Rettigheder og pligter

Med dette sommernummer af Øko-net udsendes der et debatoplæg om 'miljø og natur i grundloven' – et vigtigt emne!

Grundloven fra 1849 sikrede mennesket en urørlig ejendomsret over jordbesiddelser, men nævner ikke noget om pligten til at sikre en bæredygtig forvaltning af den jord og natur, man ejer. At få lavet en grundlovsændring, hvor bæredygtighedsprincippet indskrives i grundloven, kan for nogen måske forekomme uden mening – men uanset hvor vidt det kommer, er det sikkert, at selve debatten er nødvendig, både for at vi rent mentalt kommer i proces, men også fordi vi er nødt til at finde alternativer til den strukturudvikling, landbruget har fanget naturen som et gidsel i til skade og ulempe for alle. Miljøjournalisten Kjeld Hansen, der i øjeblikket skriver på en bog, med titlen 'Der er et yndigt land', om den danske natur og kultur (natur- og kulturafvikling), har allerede løftet sløret for hvor fundamentale problemer, det danske samfund er havnet i.

Det gjorde han i en kronik, med titlen 'Baroner på bistand', i Dag-

...fortsættes på næste side...

Det er NU dit nej til GMO betyder noget!

Danske og europæiske politikere tager i disse måneder stilling til, om vi skal have gensplejsede fødevarer på markerne og i butikkerne. Derfor har en række forbruger- og miljøorganisationer igangsat en kampagne mod de gensplejsede afgrøder, som er på vej. Økologerne i Danmark og resten af Europa har valgt at være forsigtige og sige nej til den nye teknologi. Det er allerede dokumenteret, at de gensplejsede planter spreder de nye gener til beslægtede afgrøder og vilde planter i naturen og til de økologiske marker – og ingen kan endnu sige, hvad det betyder for miljøet om fx 30 år.

Bliv en del af kampagnen – læs mere og bestil materiale på:

www.gmonejtak.dk

LÆS OG BRUG ØKO-NET'S
GRUNDLOVS-DEBATOPLÆG OM
'NATUR OG MILJØ I GRUNDLOVEN'
OG SKAB OPLYSNING, DEBAT OG
DIALOG I DANMARK OM EMNET!

Grøn & Gratis

Søger du et bæredygtigt nyt job eller et økologisk bofællesskab, eller vil du sælge/købe noget? – så er det på Øko-info's opslagsstavle, du har muligheden for at bringe et grønt og gratis opslag. Brug 'Opslagstavlen' – og bliv set! – det er på www.eco-info.dk

Natur- & kulturfestival

2003

Årets øko-begivenhed d. 25.-27. juli

på Trøjborg Slotsruin og Avlsgård ved Bredebro i Sønderjylland

Stort program med dansk/tysk økologimarked, workshops, teater, aktiviteter for børn, musik og foredrag med navne som:

Cross, Schack & Ostermann, Sigurd Barrett og radiodoktoren Carsten Vagn-Hansen

Camping i tilknytning til festivalen. Rekvirer program på tlf. **97 19 87 23**

Læs mere på: www.natur-kulturfestival.dk

...fortsat fra forsiden...

bladet Information d. 30.05.03, der indledes sådan: "Vi støtter dem (landbruget) med milliarder, og takken, vi får, er halvdårlig mad og naturødelæggelse. Planter, der engang var så almindelige som engblomme og blåklippe, bukker under på stribe". I kronikken belyser han, hvordan 1% af befolkningen i dag ejer og har hals- og håndsret over 61% af landet, og hvordan disse udnyttes til intensiv landbrugsproduktion, understøttet af en betydelig EU-landbrugsstøtte, og med ødelæggelse af store dele af den fælles danske natur til følge.

Kronikken råber efter et oprør og leder tanker hen mod en moderne version af 'grevens fejde'. Noget må i hvert fald gøres. Hvordan kommer vi tilbage på en bæredygtig vej? – 'patienten' har så vidt vides ikke selv kræfterne til at ændre skudens retning. Der burde være nok indicier til at rejse en folkelig protestbevægelse nu – mindst i stil med 'nej tak til atomkraft-bevægelsen'.

Start med at læse Kjeld Hansens kronik – den er tanke- og gruppevækkende. Og benyt grundlovsdebatoplægget i dette nummer til at rejse en grundlæggende debat med dine medborgere (eller elever/studerende) om rettigheder kontra pligter i forhold til vores fælles land og natur. Måske er vi slet ikke uenige om, at NU er det bare for meget!

L M-N

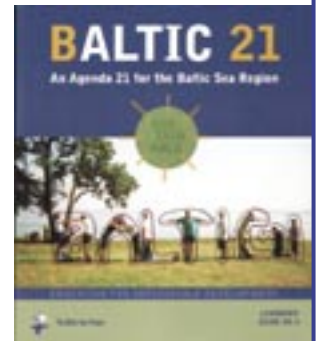
På www.eco-net.dk er der link til kronikken 'Baroner på bistan' (Information, d. 30.05.03) samt til en tidligere kronik 'Gyllebaronerne' (Politiken, d. 16.12.02)

Nordisk seminar – om uddannelse for bæredygtig udvikling

I dagene 12.-13. juni afholdt Nordisk ministerråd et stort seminar om uddannelse for bæredygtig udvikling i Karlskrona, Sverige, organiseret af det svenske undervisningsministerium. Deltagerne kom fra landene i Baltic 21-samarbejdet, og det var de respektive undervisningsministerier, der sendte delegationer. Seminaret var det første officielle nordiske skridt på vej mod FN-tiåret om uddannelse for bæredygtig udvikling (2005-2015), som FN i december 2002 besluttede. Øko-net var inviteret med som NGO'er i den danske delegation og fik etableret mange gode kontakter, som vi løbende vil forfølge på denne her plads i Nyhedsbladet Øko-net samt på portalen www.BæredygtigUdvikling.nu under området 'Uddannelse'.

Ny Learners Guide udkommet

Den femte Learners' Guide fra Østersøsamarbejdet The Baltic Sea Project (www.b-s-p.org) er netop udkommet. Guiden har fokus på 'uddannelse for bæredygtig udvikling' og har mange eksempler fra hele regionen. Udgivelsen følges op af et Baltic 21-seminar med temaet 'Food production - with regard to environmental, economical and societal dimensions included in Baltic 21', d. 2.-5. oktober i Ribe. Bestilles på tlf. 33 95 70 00 - www.cirusonline.dk

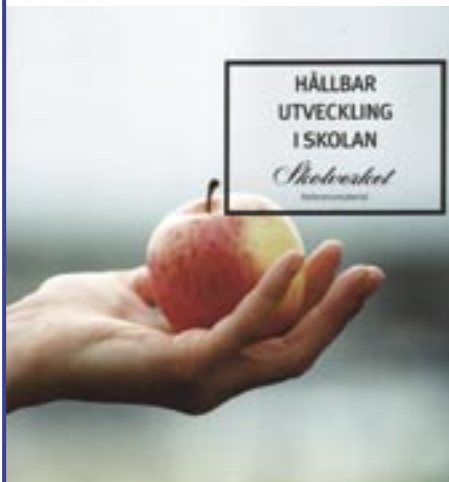

Fra miljøundervisning til læring for bæredygtig udvikling

'Hållbar utveckling i skolan' er titlen på en fyldig svensk rapport fra Skolverket (en statslig institution i Sverige) om uddannelse for bæredygtig udvikling. Den stiller spørgsmålet om, 'hvad er uddannelse for bæredygtig udvikling, og på hvilken måde adskiller det sig fra miljøundervisning',

og kommer med eksempler og tager temperaturen på de svenske skolars indsats. Baggrunden for udarbejdelsen af rapporten er, at undervisningsministrene i Østersøregionen i marts 2000 har indgået en Agenda 21 om uddannelse for bæredygtig udvikling i regionen – den såkaldte Haga-deklarationen. Rapportens mål er at øge viden og stimulere til en diskussion og et mere intensivt udviklingsarbejde om uddannelse for bæredygtig udvikling på alle typer uddannelser. Den kan bestilles eller downloades på:

www.skolverket.se

PÅ VEJ MOD UNITED NATIONS DECADE OF EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT [ESD 2005-2015]
ØKO-NET VIL FREM MOD 2005 LØBENDE FØLGE OG INDGÅ I FORBEREDELSENE AF FN-TIÅRET FOR UDDANNELSE FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

ECOLINK WORKSHOP AFHOLDT I DANMARK

Med tilskud fra EU afholdes der i perioden marts til september 2003 fire europæiske workshops om økologiske centre. Temaet er deres rolle og betydning for omstillingen inden for landbrug, byggeri, transport, energi m.v., så hele samfundet bliver økologisk bæredygtigt.

De tre første møder har været afholdt på 'De Kleine Aarde', (www.dekleineaarde.nl) i Holland, hos 'Centre for Alternative Technology, CAT' (www.cat.org.uk) i Wales og på 'Nordvestjysk Folkecenter For Vedvarende Energi' (www.folkecenter.dk). Der afsluttes i 'Meze' (www.ecosite-du-pays-de-thau.com) i Sydfrankrig. Resultaterne fra de fire workshops samles i en rapport, som afleveres til EU-kommissionen. (Centrene har eksisteret i mere end 20 år og finder nu for første gang sammen om at formulere mål og midler for deres rolle i forhold til en bæredygtig, decentral udvikling).

Builders of The Dawn — Spirituel lederuddannelse —

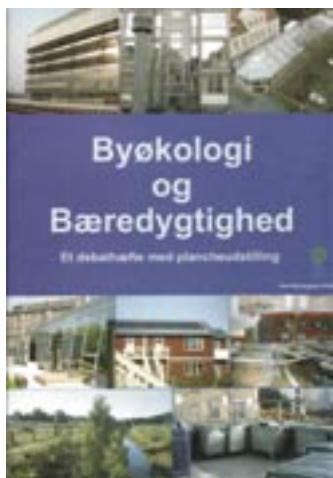
Hjertets åbenhed for livets essens og forbundetheden med vore medmennesker er en forudsætning for et bæredygtigt samfund. Uddannelsen er et to-årigt forløb, med studietur til Findhorn, som åbner for sjælens visdom og giver dig værktøjer og indsigt til at påtage dig en lederrolle i økosamfund, virksomheder, ngo'er mv.

Bestil brochuren hos Gaia Consciousness Institute, læs mere på www.gaia.dk eller kom til gratis infomøde torsdag d. 3 juli, kl. 19-21 eller torsdag d. 21 august, kl. 15-17. Adressen er Skodsborgvej 189, Nærum, tlf. 4556 0120, email: info@gaia.dk

BYØKOLOGI OG BÆREDYGTIGHED

Det Økologiske Råd har udarbejdet et hæfte og en ny plancheudstilling om byøkologi og bæredygtighed. Plancheudstillingen omfatter beskrivelse, vurdering og illustration af 8 udvalgte projekter.

Desuden er der 6 plancher om behovet for bæredygtighed i byggeriet, beskrivelse af multikriterievurderinger og en række anbefalinger for et mere bæredygtigt byggeri.

Hæftet er gratis og følger med plancheudstillingen, som kan lånes ved henvendelse til Det Økologiske Råd på tlf. **33 15 09 77**. Hæftet og plancheudstillingen kan også hentes/læses på www.ecocouncil.dk

PERMAKULTUR – NORDISK ÅRSSKRIFT

I Norden er der et samarbejde mellem permakulturforeningerne, som igen er en del af et internationalt netværk. En gang om året udgives i Norge, Sverige og Danmark et fælles årsskrift. I Danmark kan det bestilles hos Permakultur Danmark, der holder til hos Vester Gror i Istedgade, Kbh. på tlf. **33 31 56 94**. Medlemskab koster 150 kr. pr. år.

Læs mere om permakultur Danmark på: <http://permakultur.eco-net.dk>

LOKALAGENDA 21

Miljøministeriet, KL og Amtsrådsforeningen har siden 1995 udsendt et nyhedsbrev om lokal Agenda 21. Efter en længere pause er nyhedsbrevet i luften igen og denne gang kun som en elektronisk udgivelse.

I et nyt samarbejde samles og formidles igen aktuelle nyheder, gode historier og vigtige erfaringer med det lokale Agenda 21-arbejde. Tidligere modtog 1000 abonnenter nyhedsbrevet, og ambitionen er at nå lige så langt ud med den elektroniske version. Tilmeld dig abonnementet på:

www.kl.dk/la21-nyhedsbrev
Nyhedsbrevet udkommer i en spændende periode i den danske lokal Agenda 21-indsats. Med årets udgang skal de lokale LA21-strategier være udarbejdet for første gang. I nyhedsbrevet vil man kunne følge eksempler på, hvordan de enkelte kommuner og amter har taget udfordringen op. Læs mere på:

www.lokalagenda21.dk

ØKOLOGI OG NATURFORVALTNING

er en undervisningsbog (til hf/gymnasiet og seminarier), der lægger afgørende vægt på den praktiske brug af økologisk indsigt. I bogen fremstilles den økologiske forståelse ved at gennemgå konkrete eksempler på biologisk produktion, ressourceudnyttelse, miljøforurening og naturforvaltning.

Bogen er udgivet af Nucleus (biologisk faglitteratur) og er på 232 sider til 240 kr. + moms. Læs mere om bogen på www.nucleus.dk

VORES ANSVAR

er titlen på et nyt hæfte om miljø og bæredygtighed i landkommunen Bjergsted i Nordvestsjælland. Hæftet er udgivet af Det Grønne Råd – en lokal Agenda 21-gruppe – der består af en gruppe borgere. Hæftet beskriver nogle af de emner, rådet har taget op i de forløbne år, samt nogle af de aktionsformer, rådet har benyttet sig af. Det beskriver miljøarbejdets placering i en kommunal sammenhæng og borgernes mulighed for at få indflydelse på miljøspørgsmål.

Det Grønne Råd håber at erfaringerne kan inspirere andre i og uden for kommunen. I hæftet opfordres der til, at de enkelte artikler kan bruges i undervisningssammenhænge og som oplæg til diskussion i andre lokalgrupper.

Hæftet kan rekvireres hos Det Grønne Råd på tlf. **59 29 75 48** / e-mail: ae@bjergsted.dk

SLOW CITIES

er temaet i medlemsblad nr. 2, juni '03 fra Foreningen Dansk Byøkologi. Slow City er en ny italiensk bevægelse, hvor nøgleordene er kvalitet og et bæredygtigt miljø. Den arbejder på at sikre byer med op til 50.000 indbyggere mod en række negative følgevirkninger af globalisering og internationalisering.

Læs mere: www.dcue.dk

MILJØBIBLIOTEKET

Danmarks Miljøundersøgelser udgiver nu miljøbøger via Gads Forlag. De tidligere Tema-rapporter vil fremover komme til at hedde MiljøBiblioteket.

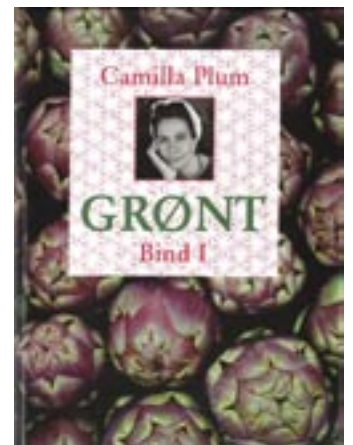
Der er foreløbigt planlagt fem bind i 2003/04. Netop udkommet er de to bind, 'Økologisk landbrug og naturen', der belyser emnet 'gør økologisk landbrug en forskel for natur og miljø?', og 'Stenrev - havets oaser'. Nærmere oplysninger fås på www.gads-forlag.dk

GRØNT 1+2

To bind, på mere end 900 sider, er omfanget af Camilla Plums nye inspirerende have- og kokebog om, hvordan man gør, hvis man vil dyrke og spise økologiske grøntsager.

De to bind er ikke blot en traditionel haveopslagsbog, det er nemlig langt fra alle grøntsager, der bliver omtalt. Camilla Plum har med sikker hånd udvalgt dem, det er sjovest at dyrke og spise, og som egner sig bedst til vores danske klima.

Bogen indeholder hundredevis af nye og inspirerende opskrifter på sund mad til hverdag og fest – med og uden kød.

På Camilla Plums hjemmeside kan man læse mere om mad og økologi, samt om kurser i madlavning: www.fuglebjerggaard.dk

DET GRØNNE BIBLIOTEK

Alle miljøbøger, -tidsskrifter, -videoer mv. optages og registreres i 'Det Grønne Bibliotek' på Øko-info:

www.eco-info.dk

STØT OG HJÆLP – DET ER VIGTIGT!

Øko-net behøver din/jeres hjælp – '100 støttebidrag á mindst 50 kr. om året' – det er mindstekravet i lovgivningen for at være godkendt som § 8A-organisation. Denne godkendelse betyder, at bidragyderen får fradragsret for de gavebeløb, der overstiger 500 kr., dog maksimalt 5.000 kr. om året. Øko-net er § 8A-godkendt og fik derfor i 2002 adgang til at søge Finansstyrelsens Tips- og Lotomidler, som bevilgede os næsten 72.000 kr. i driftstilskud.

Et personligt støttebidrag á mindst 50 kr. (ud over det årlige medlemskontingent) har altså stor betydning og effekt. Det siger sig selv, at også større bidrag er meget velkomne.

Indbetalinger til Øko-net kan ske på følgende måder:

Via netbank / direkte overførsel til vores konto i MERKUR - Den Almennyttige Andelskasse: **Reg. nr. 8401 Kontonr. 102 1494**

Eller vores girokonto kan benyttes med **giro-nr. 1-222 07 66** – et girokort kan evt. rekvireres ved henvendelse til sekretariatet.

Støttebidrag/gavebeløb kan også fremsendes som **check**.

- VIL DU VÆRE BEHJÆLPLIG MED AT SAMLE STØTTEBELØB IND OG SKAFFE NYE MEDLEMMER? – SÅ HENVEND DIG OG VI SENDER KAMPAGNE-MATERIALE TIL BRUG FOR I SOMMER!

Betalingskort-
kuk – pga. en fejl på det girokort, der var i det forrige Øko-net nr. 52, oplevede mange problemer med at benytte det. Koden i nederste venstre hjørne skal være 73 (ikke 71).

STØTTE TIL LOKALE MILJØINITIATIVER

Efter at Den Grønne Fond blev nedlagt, har der ikke været mange midler til at støtte folkelige miljøinitiativer. Men faktisk er der på finansloven 2003 afsat en bevilling på 3 millioner kr. til støtte til lokale miljøinitiativer. Om anvendelsen af bevillingen er det fastsat, at »der af kontoen kan ydes tilskud til organisationer, initiativ- og interessegrupper mv. til initiativer, der kan beskytte og forbedre samt øge kendskabet til natur og miljø, herunder oplysning, uddannelse og information om natur- og miljøspørgsmål. Der vil ved anvendelsen af bevillingen blive lagt vægt på støtte af konkret, lokalt forankret miljøarbejde med særlig fokus på børn og unge.« Bevillingen er møntet på konkrete, afgrænsede projekter og ikke tænkt anvendt til driftsstøtte.

Nærmere oplysninger om finanslovs bevillingen fås hos Miljøministeriet i Departementet, tlf. **33 92 76 00** / e-mail: **mim@mim.dk**

NYT NORSK MAGASIN FOR ØKOLOGI, MAD OG MILJØ

I lederen i det andet nummer af det nye norske økologimagasin, Ren Mat, står der: "Ren Mat er kommet for å bli. Det tør vi slå fast, en drøy måned etter at Ren Mats første utgave kom ut til folket. Siden da har abonnementsbestillingene haglet inn".

Ren Mat udgives af Oikos – økologisk landslag – som er en nystiftet organisation med formålet at skabe en mødeplads mellem forbrugerne og økologiske producenter. Oikos arbejder for at styrke den indflydelse, miljø-, helse- og madengagerede forbrugere har på produktion og omsætning af økologisk mad.

Danskerne kan også tegne abonnement – det koster 129 Nkr. for seks numre i resten af 2003 og bestilles på e-mail: **post@ren-mat.no** / læs mere om Ren Mat på **www.ren-mat.no**

ren mat
Magasin om økologi, mat og miljø

Naturlig?

Neppe.
Derfor velger stadig flere økologisk mat.

For økologi er
Targvin Eggens Trøstet oppskrift
Torge Næverneses Salter

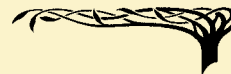

Find grønne og økologiske arrangementer fra hele landet på:

Øko-kalenderen på www.eco-info.dk

Find fx mere om: **Klod's Hans Karavanen 2003**, d. 12. til 26. juli i Sønderjylland og grænselandet / **Stort Marked i Den Økologiske Have** i Odder, søn. d. 10. august kl. 10-17 / **Guld og grønne skove**, 92-gruppens opfølgingskonference på Verdenstopmødet i Johannesburg (+1), tors. d. 4. september i 'Trekanten' – Miljøkontrollens nye mødested, Kalvebod Brygge 45 i København.

ØKO-NET

NYHEDSBLADET ØKO-NET

er folkeoplysende og debatskabende om bæredygtig udvikling. Den primære opgave er at danne et lettilgængeligt overblik over hvilke grønne tiltag der sker, samt at formidle idéer, inspiration og oplysning inden for bæredygtig udvikling, økologi, miljø og natur til brug for alle undervisere, folkeoplysere, græsrodder, offentlige og private personer. Nyhedsbladet udgives mindst 4 gange årligt, både i en trykt og en elektronisk udgave, og suppleres løbende med nyt på internetportalen Øko-info – Danmarks Grønneste Portal.

UDGIVER / SEKRETARIAT

Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis

Svendborgvej 9, Ollerup
5762 Vester Skerninge

Tlf.: **62 24 43 24** - Fax: **62 24 43 23**

E-mail: eco-net@eco-net.dk

www.eco-net.dk

www.eco-info.dk [Øko-info]

www.BæredygtigUdvikling.nu

Medlemskab af Netværket i 2003 koster 150 kr. (for studerende, arbejdsløse og pensionister: 75 kr.).

Øko-net er medlem af 92-gruppen og Dansk Folkeoplysnings Samråd, der er to paraplyorganisationer.

REDAKTION

Lars Myrthu-Nielsen (ansv.) og Anne Mette de Visser

Stof og indlæg modtages løbende. Annoncer tegnes i begrænset omfang.

TRYK / OPLAG

Denne tryksag er Svanemærket. 10.000 eksemplarer trykt på miljøgodkendt, klorfrit og 100% genbrugspapir med vegetabilsk trykfarve uden opløsningsmidler. SvendborgTryk.

ISSN 1395-4881